

Warszawa, dnia 8 maja 2017 r.

Stanowisko

Komisji Etyki i Wykonywania Zawodu

Krajowej Rady Radców Prawnych

w przedmiocie zapytań r. pr. (...)

1. Radca prawny (...) została wyznaczona przez dziekana Rady OIRP jako tymczasowy pełnomocnik szczególny, stosownie do przepisu art. 138n ustawy z dn. 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2017 r., poz. 201, ze zm.). Ponieważ nie zajmuje się problematyką podatkową, ani nie współpracuje z osobami zajmującymi się udzielaniem pomocy prawnej w tym zakresie, powzięła wątpliwości, czy podjęciu przez nią funkcji pełnomocnika w postępowaniu podatkowym nie stoi na przeszkodzie regulacja art. 12 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

2. Stosownie do treści art. 22 ust. 1 ustawy z dn. 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz.U. z 2016 r., poz. 233 ze zm.), radca prawny może odmówić świadczenia pomocy prawnej tylko z ważnych powodów. Zgodnie zaś z treścią art. 12 ust. 2 KERP, radca prawny nie może się podjąć prowadzenia sprawy, jeżeli nie posiada wystarczającej wiedzy lub doświadczenia. Prowadzenia takiej sprawy może się podjąć jedynie w sytuacji, gdy zapewni sobie współpracę posiadającego stosowną wiedzę i doświadczenie radcy prawnego, adwokata lub innej osoby, z którą może na podstawie przepisów prawa wspólnie wykonywać zawód.

3. Problematyka wyznaczania radców prawnych do wykonywania czynności pełnomocników (obrońców) z urzędu uregulowana jest w prawie samorządowym w uchwale Krajowej Rady Radców Prawnych z dn. 15 października 2010 r., nr 152/VII/2010 w sprawie wyznaczania radców prawnych do prowadzenia spraw z urzędu (tekst jednolity – uchwała nr 277/IX/2016 Prezydium KRRP z dn. 20 lipca 2016 r.). Stanowiący załącznik do uchwały regulamin, odnoszący się do wyznaczania pełnomocników na podstawie przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, stosuje się odpowiednio także do wyznaczania tymczasowych pełnomocników szczególnych, po myśli ustawy – Ordynacja podatkowa (§ 2 ust. 1 pkt 4). Brak jest jednak regulacji, z której wynikałoby jaki podmiot jest władny do zwolnienia wyznaczonego radcy prawnego z obowiązków tymczasowego pełnomocnika szczególnego. W przypadku procedury cywilnej decyduje sąd (art. 118 § 3 k.p.c.), w przypadku postępowania przed sądami

administracyjnymi – rada izby lub upoważniony przez nią dziekan, wicedziekan lub sekretarz (§ 2 ust. 3 i 4 powołanej wyżej uchwały KRRP z dn. 15 października 2010 r.).

4. Wobec **braku regulacji** wskazującej podmiot władny do zwolnienia radcy prawnego z obowiązków tymczasowego pełnomocnika szczególnego, o jakim mowa w ustawie – Ordynacja podatkowa, zasadnym wydaje się zastosowanie w takich przypadkach na zasadzie **analogii prawa** regulacji przewidzianej dla zwolnienia radcy prawnego z obowiązku pełnomocnika procesowego przed sądem administracyjnym. Radca prawny z ważnych powodów, o jakich mowa w szczególności w § 2 ust. 3 uchwały z dn. 15 października 2010 r., ze stosowną prośbą winien zwrócić się zatem do rady lub upoważnionego przez nią dziekana, który uznając powody wnioskowania o zwolnienie za usprawiedliwione (uzasadnione) **winien zwolnić radcę prawnego z obowiązków pełnomocnika i w jego miejsce wyznaczyć innego.**

5. Wyrażamy pogląd, że brak bieżącej praktyki w prowadzeniu spraw podatkowych i świadczenia pomocy prawnej w tym zakresie, zważywszy na specyfikę prawa podatkowego i autonomiczność jego regulacji może stanowić uzasadnioną podstawę odmowy podjęcia się czynności tymczasowego pełnomocnika szczególnego, o jakim mowa w ustawie – Ordynacja podatkowa, a to – z powołaniem się na unormowania z art. 22 ust. 1 ustawy o radcach prawnych i art. 12 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego.

6. Zważywszy na regulację z § 2 ust. 2 regulaminu stanowiącego załącznik do uchwały z dn. 15 października 2010 r., w celu uniknięcia sytuacji, w której wyznaczeniu pełnomocnika nie towarzyszy wcześniejsza analiza jego specjalizacji, co może prowadzić do wyznaczenia na takiego pełnomocnika osoby nieposiadającej odpowiedniej wiedzy i doświadczenia, zasadnym będzie wskazanie dziekanom rad okręgowych izb radców prawnych sugestii sporządzenia list kandydatów na funkcje pełnomocników (kuratorów, tymczasowych pełnomocników szczególnych) w sprawach podatkowych.

Opracował:

r. pr. Zbigniew Pawlak

Przewodniczący Komisji

Etyki i Wykonywania Zawodu KRRP

r. pr. Ryszard Wilmanowicz